

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Alta cogitatio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

Natalis
Com. lib. 4
cap. 6.

niger.
milus

Auctores
Theophras-
tus & E-
schylus.

est primum Promethei tempore : eam enim fuisse Aquilam nonnulli tradunt, quæ Promethei cor cæ- cerperet : quippe cum causas incrementi pervestigare non posset, ab Hercule demum Aquilam co- hibitam, qui fluminis impetum partim aggeribus, partim fossarum derivio coercuerit, Promethei omnes exundationis causas edocuerit. Inter autem vetusta Nili cognomenta AQUILÆ nomen invenias, quod nomen à colore nonnulli dictum putant, utpote qui ut Maro ait, *viridum Ægyptum nigris fecundat arena*, & æquora ab eo colorari Catullus inquit, nomenque illi è limo quem trahit, factum ajunt Etymologici : nam mare in longa inficit spatia, eaque de causa Melas olim & mox Me- lon appellatus Ennio, Aufonio, & aliis : idque etymon in nomine à nigrore Festus & Servius agno- vere.

ALTA COGITATIO. CAP. XX.

Non defuere tamen, qui Aquilam hujusmodi Promethei cor abrodentem, ad mores trahere con- narentur, ac profundæ cogitationis principem significare contenderent. Sed ne diutius in Pro- metheo hæsitemus, quæ nostri super Aquila senserint, potius aperiamus.

DIVUS JOANNES. CAP. XXI.

Sane homines cum solam avium omnium Aquilam esse divinam autament, & antiquitas eam Jo- vi tela gestare crediderit, inde persuasi sunt, quod omnium maxime oculo valere conspexerant, longissimoque intervallo minutissima quæque discernere, Homeri ad hoc accedente testimonio ita dicentis :

ὥς δὲ διστὸς ὄν ῥά τε Φαίην.
ἔξυπᾶτοιοι δέξασθαι ἰσχυροῦν πετηνοῖς.
Ut Jovis ales,
Cujus acutam aciem perhibent præstare volucres
Ante alias, quotquot celo spatiantur aperto.

Hinc Hom-
erius,
--- Cur in
amicorum
visis tam
cernis acu-
tum, quam
aut aquila,
Aquila
etymon,
ejusq. ad
D. Joan-
nem rela-
tio.

Et hymno Mercurii, ubi Apollo de Mercurii occultatione loquitur, qui ita latitaret, ait, ut neque ipsum vel Aquila, quæ tam acute videt, inspexisset. Hinc Theologi nostri Divum Joannem Evan- gelii scriptorem per Aquilæ hieroglyphicum à di- inis illis vatibus præmonstratum deprehendere. Sane Aquilam (ut nomen etiam interpretetur) ab acute videndo dictam nonnulli ex veteribus as- serunt, utpote qui Aquilam quasi aculam ab acumine dictam velint : quamvis, ut paulo ante diceba- mus, alii ab aquilo colore vocem ducant : est enim aquilus color fulcus & subniger, ab aqua deno- minatus. Utcumque autem, acutissimi visus Aquila est Joannes, qui oculi acie in altissima divini- tatis recessum directa, quæ omnibus maxime superioris naturæ secreta revelavit, cujus facies Eze- chielii visa supremum ex quatuor locum obtinere, qui ad abolendam Ebionitarum hæresim, quæ Christum hominem tantum, non Deum etiam asseverabat, ad altissima remotissimaq. rerum principia præpetibus evolavit pennis, deque penitissimo divinitatis nido nitidissimas ac maxime pelluci- das illas gemmas surripuit, quæ postmodum intuentium oculis quantumlibet conniventibus halu- cinantibusq. micantissimi luminis claritatem attulere. Illic enim erat lux vera, quæ sola lumen mor- talibus elargitur. Hic ille deprehendit humanarum divinarumq. rerum omnium λόγον initio fuisse, atque penes Deum, ipsum denique Deum, ipsam esse rationem, quæ apud nos sub Verbi nomine recepta est : ut reliqua missa faciam, tam multis divinæ sapientiæ luminibus illustrata. Hæc est de- nique illa Aquilæ volitantis effigies, diceret Irenæus, quam sacri prævidere vates, quæ Joannis no- stri beneficio, spiritus in Ecclesia advolitantis gratiam manifestat. Nam hic alte exorsus principium, quod à Patre est, effigiem Verbi, quæ refertur in Filio, & præclaram ejus generationem enarrat : tan- ta cum fiducia rem tam arduam aggressus, ut Aquilæ symbolo merito figuretur. Joannes, inquam, ille altiloquus, quod Aquilæ referatur hieroglyphico, ipsa susceptæ lucubrationis materia sublimis, ait Eucherius, & ab ipso rerum principio repetita, in causa fuit. Proinde cum volatu sublimi in ipsam Dei omnipotentis aulam elatus sit, & oculorum aciem visu præpollens, in admirandæ divinitatis fa- ciem infixit, doctrinam nullo antea mortalium ingenio conceptam ab alto detulit, cujus initium *In principio erat verbum.*

STATU